

Der er stadig rotter i kloakken

Skanderborg den 31. august 2006

Ugebladet Ingeniøren har den 25. august 2006 bragt en artikel om rottespærre. Vi vil gerne præcisere en række unøjagtigheder og misvisende fremstillinger i artiklen.

Til at begynde med vil vi gerne understrege, at rottespærre på stikledninger skal være godkendte efter byggeloven til anvendelse på privat grund. Det betyder dog ikke, at det er den bedste løsning. Hvis man bruger rottespærre, er det et udtryk for symptombehandling. Hvis man virkelig vil af med den plagsomme gnaver, er der kun en løsning: At foretage den nødvendige renovering af kloakkerne.

Vi må huske på, at rotter ikke bor i kloakker. De bruger kun kloakkerne som spisekammer. De bor derimod i huler i jorden. Hvis der er hul, brud, åbne samlinger eller lignende i kloakken kan de komme fra kloakken ud i jorden og kommer kun tilbage for at spise.

Rottebekæmpelse i kommunalt regi forløber derfor således, at når kommunens "rottefænger" (myndighedsudøvelse) konstaterer, at der er problemer med rotter i det offentlige kloaksystem, tager kloakforsyningerne fat og får foretaget de nødvendige reparationer.

Der er desværre ikke den samme ihærdighed på privat grund. Et skøn vil være, at ca. 90 % af alle rotteangreb fra kloaksystemerne sker på privat grund. Typisk er rotteproblemer i de offentlige systemer på den offentlige del af stikledningen.

Husejerne skal derfor indtrængende opfordres til selv løbende at foretage vedligeholdelse af deres afløbssystemer. Selv om afløbssystemet ikke er umiddelbart synligt, skal det vedligeholdes lige som vinduerne skal males. Hvis kloakken er stoppet og en spuler rekvireres for at få hul igennem, er der nok også noget, der skal repareres. Kontakt derfor den lokale kloakmester.

DANVA kan derfor kraftigt opfordre lovgiverne til at tage initiativer til forbedring af tilstanden af afløbssystemerne på privat grund.

Rottespærre i hovedkloakkerne kan være problematiske, hvor lokkende de ellers måtte lyde som løsning på problemet. De besværliggør anvendelse af TV-inspektion af kloakledninger, de forringer arbejdsmiljøet, når ledningerne skal vedligeholdes, ligesom de kan være en potentiel årsag til svovlbrintedannelse og opstuvninger. Alt sammen argumenter, der tilsiger, at det ikke er rottespærre men renovering, der er den bedste metode til at bekæmpe rotter med.

Når kloakforsyningerne foretager renovering af hovedledningerne, er der mange der også tager den offentlige del af stikledningerne med. Der er gode erfaringer med denne løsning og den tjener tillige som påmindelse for de private husejere om, at de måske også skal se at komme i gang.

For nærmere oplysninger, kontakt funktionschef Kristian Friis, DANVA på 87933515/40541538 eller på mail: kf@danva.dk

Jan Fjorder

: Jan Fjorder

Sendt: 1. september 2006 09:43

Til: 'kf@danva.dk'

Emne: Pressemeddelelse

DANVA
Att Kristian Friis

Kære Kristian

Det var først med vrede og så med forbavselse jeg læste din pressemeddelelse i går, hvor DANVA præciserer 'en række unøjagtigheder og misvisende fremstillinger' i den artikel Ingeniøren bragte i sidste uge om brug af rottespærre i kloaksystemer.

Hvis pressemeddelelsen var et forsøg på at præcisere noget omkring dette emne må jeg sige, at det er lykkedes at grave sig godt og grundigt ned i den modsatte grøft. Det fremmer godt nok ikke dialogen!

Følgende mere hensigtsmæssig fremgangsmåde vil have været i foreningsregi at kaste emnet op på bordet og diskutere fordele og ulemper og derefter udgivet materiale med anbefalinger - både til teknikere og til det politiske niveau.

Jeg vil ikke gå ind i ordlyden i pressemeddelelsen ud over at sige, at der nok var små ting i artiklen i Ingeniøren som kunne nuanceres, men pressemeddelelsen fra DANVA er behæftet med så væsentlige fejl at den bør tilbagekaldes. Der har aldrig været tale om at installere rottespærre i stedet for at renovere. Tværtimod! Vi forsøger at løse et biproblem samtidig med at vi renoverer. Og den undersøgelse i et forsøgsprojekt i Rønne tilbage i år 2000 som TI Rørcentret anmodede os om at foretage og den undersøgelse af effekten af rottespærre som vi nu har initieret viser blot at der ikke er væsentlige driftsmæssige problemer ved indbygning af rottespærre i kloaksystemer.

Den helt grundlæggende årsag til at vi ønsker at anvende rottespærre er at vi renoverer kloaksystemet i et rimelig takt, og det gør de private husejere ikke. Vi ønsker derfor at hindre, at vi blot flytter rotteproblemet fra det offentlige renoverede system ind i de dårligere vedligeholdte private kloaksystemer.

Jeg kunne godt tænke mig at drøfte situationen, som jeg finder helt uholdbar, med dig og evt. Inge Faldager. Jeg tror ikke vi står så langt fra hinanden med vores synspunkter som det ser ud til.

Det i Roskilde var bare et forsøg på at tage et initiativ, hvor nogen med erfaringer på området kunne mødes med andre eksperter og åbne mulighed for en debat om emnet.

Om ikke før ses vi i Odense den 13/9. Hvis Inge også kommer var der måske mulighed for at lide drøftelse.

Go' weekend, Kristian

Vh Jan

Nikolaj Hånseld.

33 26 53 01.

Fax

Jan Fjorder
Forsyningschef

Forsyningsvirksomheden
Møllevej 1
3730 Nexø

Telefon: 5692 2402
Mobil: 6026 2402
Fax: 5692 2401
Jan.Fjorder@brk.dk

www.brk.dk/forsyning

Bornholms Regionskommune

Rottespærren løser rotteproblemet men erstatter ikke renovering

Rottespærren løser rotteproblemet men erstatter ikke renovering

Af Jan Fjorder

Forsyningschef i Bornholms Regionskommune | fredag 22.09.2006 kl. 00:30

Det var med stor forbavselse, jeg læste Kristian Friis' kommentar i Ingeniøren nr. 36/2006, hvor han på vegne af Danva ønsker at præcisere "en række unøjagtigheder og misvisende fremstillinger" i den artikel, Ingeniøren bragte i nr. 34 om brug af rottespærre i kloaksystemer.

Der har imidlertid aldrig været tale om at installere rottespærre i stedet for at renovere, således som Kristian Friis udlægger det. Tværtimod! Vi forsøger at løse et rotteproblem, samtidig med at vi renoverer.

Den undersøgelse, i et forsøgsprojekt i Rønne tilbage i år 2000, som TI Rørcentret anmodede os om at foretage, og den undersøgelse af effekten af rottespærre, som vi nu har initieret, viser blot, at der ikke er væsentlige driftsmæssige problemer ved indbygning af rottespærre i kloaksystemer. Den helt grundlæggende årsag til, at vi ønsker at anvende rottespærre, er, at det offentlige renoverer kloaksystemet i en rimelig takt, og det gør de private husejere ikke. Vi ønsker derfor at hindre, at vi blot flytter rotteproblemet fra det offentlige renoverede system ind i de dårligere vedligeholdte private kloaksystemer.

Danvas kommentar skyldes tydeligvis manglende viden om de mange erfaringer med rottespærre, som allerede er indhøstet. Der er nu behov for dialog og vidensdeling for at sikre at erfaringer bliver publiceret til såvel teknikere som politikere. Jeg vil derfor opfordre Danva til at gå konstruktivt ind i dialog herom.

Min bevæggrund for at anvende spærren er ikke rent økonomisk, selv om der ikke er nogen tvivl om, at rotter ødelægger for store summer, men snarere en blanding af service og faglighed. Der er mange gode grunde til, at samfundet etablerer kloaksystemer, men der er også ulemper og en af dem er, at kloakkerne tiltrækker rotter. Jeg ser det derfor som en samfundsopgave at forsøge at begrænse generne fra disse skadedyr for borgerne. Det kan vi nu gøre ved at installere rottespærre, og dermed holde rotterne ude i hovedkloakkerne, hvor de ikke har de samme gode livsbetingelser og hvor vi lettere kan bekæmpe dem, men nok ikke udrydde dem.

Pointen er, at rotterne så ikke længere kan bevæge sig fra det offentlige kloaksystem, der i disse år er under kraftig renovering, og ind i de ofte dårligere kloaksystemer på de enkelte ejendomme. Det er helt i overensstemmelse med afløbsnormen, der siger, at afløbssystemer skal udføres således, at rotter hindres mod at trænge ind i eller ind under bygninger. Her sørger vi for at holde rotterne ude i det offentlige kloaksystem.

Det er altid vigtigt at sikre, at nye metoder også virker efter hensigten. Efter at have indbygget rottespærre i afløbssystemet i flere år, besluttede jeg at gennemføre en undersøgelse af spærrenes effektivitet. Undersøgelsen blev udført i samarbejde med Miljøstyrelsen og kan læses eller hentes på Regionskommunens hjemmeside www.brk.dk. Konklusionen er, at rottespærre sikrer rottefrie kloaksystemer bag spærren.

Brug af rottespærre i Bornholms Regionskommune

Af Jan Fjorder, Forsyningschef i Bornholms Regionskommune

Overskriften burde måske være 'den lange vej til accept af brug af rottespærre på Bornholm'. For selv om rotteproblemet var kendt, har der ikke i de bornholmske kommuners tekniske forvaltninger været en generel opbakning til det synspunkt, at rottespærre var en del af løsningen på problemet.

I Rønne Kommune, hvor jeg var afdelingsingeniør før kommunesammenlægningen i 2003, forsøgte vi i flere år at holde rottespærren fra døren. Vi brugte dog lejlighedsvist den VA-godkendte udgave med 35 cm. højdeforskel på ind- og udløb.

Opfinder Torben Jensen blev dog ihærdigt ved med at besøge os og berette om den nyopfundne rottespærres fortræffeligheder. Højdeforskellen var nu på grund af en vandlås nedbragt til 16 cm. hvilket naturligvis gjorde det lettere at indbygge den i kloaksystemet. Men jeg må ærligt indrømme, at det med vandlåsen absolut ikke tiltalte mig. Mulighed for flere vandlåse på striben er ikke funktionsmæssigt nogen god idé, mulighed for aflejringer i vandlåsen, mulighed for lugtgener osv osv. Alt taget i betragtning anbefalede jeg Teknik og Miljøudvalget ikke at anvende spærren.

Men Torben pressede naturligvis på. Han opbyggede prøvestand både på sin ejendom i Snogebæk og også i samarbejde med AMU-centret i Åkirkeby og vi kom og kikkede mistroisk på klude, halve mursten og andet, der som ingenting smuttede igennem vandlåsen. TV2 var der og sendte derfra og vores politikere var der også.

Torben havde på et tidligt tidspunkt sørget for at få et samarbejde op at stå med Rørcentret på Teknologisk Institut og den første spærre – den med 35 cm. spring – var allerede VA-godkendt.

Men det var først i 1998, da Rørcentret havde haft lejlighed til at tage vandlåsmodellen i øjesyn, der blev sat skub i tingene. Rørcentret gjorde efterfølgende i et brev til Torben Jensen rede for nogle betænkeligheder ved at bruge brønden og skrev, at hvis brønden skal VA-godkendes 'skal der først opnås driftserfaringer ved observation af mange brønde monteret under forskellige forhold'. Og videre stod der at 'i denne forbindelse vil forsøginstallationer på Bornholm være værdifulde...'

Så var vi nødt til at komme ud af busken og presset fra politisk hold blev ikke mindre. Så da jeg havde sikret mig, at der var konsensus omkring udførelse af et forsøgsprojekt gik jeg i gang med projekteringen.

Vi stod overfor at skulle renovere kloakkerne i en gade i Rønne, der hedder Absalonsgade. Kloakledningen, der var en fællesledning i glasseret lerrør, var fra årene lige efter århundredeskiftet og der var adskillige rørbrud af klasse 4 på den. Vi havde også fået flere henvendelser fra beboere der havde set rotter løbe på tværs af gaden i skumringen. Så her var et oplagt område at bruge som forsøgsprojekt.

Hvilken skal man så vælge?

Det er ikke enten eller! Jeg ser sådan på det, at vi kloakfolk nu endelig har et koncept – et udvalg af rottespærre, som kan anvendes i forskellige situationer.

Den der i flere år har været VA-godkendt og som kræver et spring på 35 cm. er meget driftssikker, men i praksis lidt vanskelig at finde anvendelse for på grund af højdeforskel-

len.

Den med vandlåsen har nu vist sig meget driftssikker og har også opnået VA-godkendelse.

Den rent mekaniske kan anvendes i mange situationer. Jeg vil dog ikke installere den uden at sikre, at den jævnlgt bliver tilset.

Afløbsteknikere har altså nu et koncept af rottespærre, som kan anvendes i forskellige situationer.

Men det er altid vigtigt at sikre, at nye metoder også virker efter hensigten. Efter at have indbygget rottespærre i afløbssystemet i flere år, besluttede jeg at gennemføre en undersøgelse af spærrens effektivitet. Undersøgelsen blev udført i samarbejde med Miljøstyrelsen og kan læses eller hentes på Regionskommunens hjemmeside www.brk.dk. Konklusionen er, at rottespærre sikrer rottefrie kloaksystemer bag spærrene.

Det er således med al tydelighed dokumenteret dels at der ikke er væsentlige driftsproblemer forbundet med indbygning af rottespærre i kloaksystemer og dels at effekten af spærrene lever op til forventningerne.

Der er i dag et antal kommuner der benytter rottespærre og som efterhånden kan fremvise visse erfaringer. Der er imidlertid behov for videndeling på området og alle initiativer til at samle og dele erfaringer imødeses med taknemmelighed.

På baggrund af de her beskrevne erfaringer er det naturligvis med stor undren jeg læser DANVA's pressemeddelelse af 31. august 06. Det er angiveligt et forsøg på at 'præcisere en række unøjagtigheder og misvisende fremstillinger' i en artikel om rottespærre i Ingeniøren 25. august 2006, men vidner i stedet blot om manglende viden om de mange erfaringer som allerede er indhøstet. Der er i stedet behov for dialog og videndeling for at sikre at erfaringer bliver publiceret til såvel teknikere som politikere.

Jeg har opfordret DANVA til at tilbagekalde pressemeddelelsen og i stedet gå konstruktivt ind i dialogen med henblik på senere at kunne udgive materiale med anbefalinger på området.